

Προσεγγίσεις του Αριστοτελικού έργου από νέους επιστήμονες (Δρ Βασίλειος Πάππας, Γενικός Γραμματέας Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών)

[/ Πεμπτουσία](#)

Νέες προσεγγίσεις και διαφορετική οπτική στο πάντα επίκαιρο έργο του Αριστοτέλη προσέφερε το διήμερο Διεθνές Συνέδριο που διοργάνωσε το περασμένο Σαββατοκύριακο, η Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής στην κεντρική αίθουσα εκδηλώσεών της, επί της οδού Αλ. Σβώλου 10 της Θεσσαλονίκης. Ως γνωστόν, η εν λόγω Εταιρεία έχει αναπτύξει μία πολυσχιδή πνευματική και πολιτιστική δράση στην Ελλάδα και την Διασπορά, ενώ μέσα από το Αριστοτελικό Κέντρο που διαθέτει (και λειτουργεί ως παράρτημά της) έχει ενσκήψει με Συνέδρια, Διαλέξεις και μία σειρά διαφόρων εκδηλώσεων στην έρευνα για τον μεγάλο Σταγειρίτη φιλόσοφο Αριστοτέλη.

Τα συμπεράσματα του Συνεδρίου που διεξήχθη με απόλυτη επιτυχία υπό τον γενικό τίτλο «**Νέες τάσεις στην έρευνα για τον Αριστοτέλη**» χαρακτηρίζονται ιδιαίτερος γόνιμα. Νέοι ερευνητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό παρουσίασαν πρωτότυπες εργασίες που αφορούν ζητήματα σχετιζόμενα με την ουσία της αριστοτελικής φιλοσοφίας.

Συγκεκριμένα:

Την πρώτη ημέρα των εργασιών ο π. Ján Zozulak, Καθηγητής Βυζαντινής Φιλοσοφίας στο πανεπιστήμιο της Νίτρα 'Κωνσταντίνος ο Φιλόσοφος' (Σλοβακία),

ανακοίνωσε την έναρξη του ερευνητικού προγράμματος που αφορά την πρόσληψη της αριστοτελικής σκέψης στο Βυζάντιο και τη διασύνδεσή της με τις ευρωπαϊκές αξίες ενώ ο κ. Χρήστος Μπαλόγλου, Δρ Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Φρανκφούρτης, αναφέρθηκε στην οικονομική φιλοσοφία του Αριστοτέλη. Στην εισήγησή του ανέλυσε τον ορισμό και τα αίτια της κρίσης, τον ρόλο του ηγέτη και τα προς θεραπεία μέτρα.

Στην επόμενη συνεδρία διδάκτορες ανωτάτων πνευματικών Ιδρυμάτων ανέπτυξαν ζητήματα της αριστοτελικής ψυχολογίας: η κα Αλεξάνδρα Ντότσικα, Δρ Φιλοσοφίας ΑΠΘ/Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια ΑΠΘ, αναφέρθηκε στην ερμηνεία του αριστοτελικού νοός από την αρχαία υπομνηματιστική παράδοση, για να επισημάνει τους εξωκειμενικούς τρόπους φιλοσοφικής ερμηνείας των αρχαίων υπομνηματιστών. Ο κ. Γεώργιος Τσουκαλάς, Δρ Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ, κατέληξε ότι κατά τον Αριστοτέλη ο άνθρωπος δύναται να καθορίσει το πλαίσιο της συνειδήσεως ή της γνώσεώς του κατά προαίρεσιν ενώ ο κ. Γεράσιμος Ρεντίφης, Δρ Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ, όρισε την ηθική αρετή ως ἕξις προαιρετικήν.

Την δεύτερη ημέρα των εργασιών του Συνεδρίου η οποία αφορούσε ζητήματα αριστοτελικής κοσμολογίας και θεολογίας, ο κ. Κωνσταντίνος Καλαχάνης, Δρ Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ, αναφέρθηκε στο αριστοτελικό σύμπαν σε σχέση με τη σύγχρονη κοσμολογία, ο π. Iosif Csaba Otvos, Δρ Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου της Βουδαπέστης, συνέδεσε την αριστοτελική κοσμολογία με την πρώιμη χριστιανική παράδοση. Ο π. Αρίσταρχος Γκρέκας, Δρ Θεολογίας ΑΠΘ, μίλησε για την χρήση του Αριστοτέλη από την κολλυβαδική παράδοση του 18ου αι. Η κα Αχιλλεύ-Γαϊτανά Βικτωρία-Θεοδώρα, Υπ. Δρ Φιλοσοφίας ΑΠΘ, ανέπτυξε εισήγηση σχετική με την πρόσληψη του φιλοσόφου από τον Πατριάρχη Φώτιο, ο κ. Αθανάσιος Τζιερτζής, Δρ Εκκλησιαστικής Ιστορίας ΑΠΘ, παρουσίασε την πρόταση του Αδαμάντιου Κοραή για την οργάνωση της Εκκλησίας στα 'Προλεγόμενα' του Αριστοτέλη. Η κα Andra Juganaru, Υπ. Δρ στο Central European University- Budapest, συνέδεσε τον Αριστοτέλη με τον Γρηγόριο Νυσης.

Στην καταληκτική συνεδρία, όπου ετέθησαν ζητήματα αριστοτελικής πολιτικής, ηθικής, οντολογίας και γλώσσας, ο κ. Βασίλειος Μπετσάκος απέδειξε ότι η διδασκαλία των Ηθικών Μεγάλων απηχεί το πνεύμα της ηθικής των Ελληνιστικών χρόνων. Ο κ. Ηλίας Βαβούρας κατέληξε στο ότι το ζην, αλλά και το ευ ζην δύνανται να επικυρωθούν μόνο εντός μίας πολιτικής συνθήκης, μιας συνθήκης ἄρχειν και ἄρχεσθαι. Η κα Μαρία Χρίτη, Δρ Φιλολογίας ΑΠΘ/Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια του Πανεπιστημίου του Harvard, εξήγησε την αριστοτελική γλωσσική θεωρία και πράξη εκ των όρων σύμβαση, συμφωνία και καταλληλότητα και ο κ. Κωνσταντίνος Πιτένης, MSc Φιλοσοφίας ΑΠΘ, αναφέρθηκε στην απόπειρα του

Heidegger να ερμηνεύσει την αριστοτελική ουσία ως περιουσία ή παρουσία. Τέλος, η κα Μαρίζα Δημητρακοπούλου, Δρ Φιλοσοφίας ΑΠΘ, αναφέρθηκε στις ερμηνευτικές προσεγγίσεις όσον αφορά το ζήτημα της δουλείας στον Αριστοτέλη.

Όπως τόνισε ο Πρόεδρος της Εταιρείας (βραβευμένης δυο φορές από την Ακαδημία Αθηνών) Δρ Ιστορίας, τ. Βουλευτής κ. Βασίλειος Ν. Πάππας «*επιδίωξη του Συνεδρίου ήταν η συμμετοχή και η κατάθεση προσεγγίσεων στο έργο του μεγάλου Μακεδόνα φιλοσόφου από νέους ερευνητές, νέους επιστήμονες που με υπευθυνότητα μετέφεραν έναν άνεμο διαφορετικών προσεγγίσεων και σύγχρονων τάσεων στην λογική, στην ηθική, στην ρητορική και στην γλώσσα, στην φυσική και την φιλοσοφία του Αριστοτέλη.*».

Την Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου αποτέλεσαν ο κ. Χρήστος Αραμπατζής, Καθηγητής ΑΠΘ, ο κ. Ιωάννης Καλογεράκος, Καθηγητής ΕΚΠΑ, η κα Δέσποινα Μωραΐτου, Δρ Φιλοσοφίας, η κα Αλεξάνδρα Ντότσικα, Δρ Φιλοσοφίας/Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια ΑΠΘ.

Κλείνοντας τις Εργασίες του Συνεδρίου ο Πρόεδρος της Εταιρείας κ. Βασίλειος Ν. Πάππας ανακοίνωσε ότι παρόμοιο Συνέδριο που θα δίνει βήμα σε νέους επιστήμονες-ερευνητές του αριστοτελικού έργου καθιερώνεται να πραγματοποιείται κάθε χρόνο την ίδια εποχή. Τα δε Πρακτικά του ανωτέρω Συνεδρίου που θα εκδοθούν θα ενσωματωθούν στις εκδόσεις της Εταιρείας (Περ. Έκδοση ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ, Πρακτικά Συνεδρίων και αυτοτελείς εκδόσεις)